

Κ= Χρ. Παπαστάυρου
Βουλευτή
Τετάρτης 30
Αυγούστου

Το Πρωτότυπο

ΑΞΕΑΡΤΗΤΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΠΩΓΩΝΙΣΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΕΜΤΗ 21 ΜΑΪΟΥ 1936

ΧΡΟΝΟΣ Α'

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 9

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: Περίτερο ΤΣΑΤΣΗ

Ακαδημίας - Θεμιστοκλέους ΑΘΗΝΑΙ

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡ. 2

ΤΟ ΚΑΛΑΜΠΟΚΙ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΕΝΤΟΣ ΟΛΙΓΟΥ!

Με το τέλος του παραγωγικού έτους, δηλαδή τους μήνες Μάϊον και Ιούνιον που ο αγρότης απογειώνεται τελείως, περιμένοντας τη νέα έσοδεία, το Κράτος ηδύνα λογικό ν' αυξήσει την τιμή του καλαμποκιού κατά 90 λεπτά την όκα.

Να γιατί αναγκάζεται να προπουλήσει ο Πωγωνίστιος τα προϊόντα του «παρατιμής».

Είναι οι μήνες που άδειάζουν οι αποθήκες και μπαίνει το ξυδοδάρελο μένει για να εξοσιέσει την πεινασμένη κοιλιά του χωρικού. Είστε λοιπόν περυσινή το Κράτος να αποπνέει τον πνιγμένο.

Έγινε μεχρι σήμερα το-

σος λόγος για το καλαμπόκι που καταντίζει τροπάριο. Και όμως απ' αλήθεια, το κόκκινο σπειρί που παχαίνει τα γουρουνία, είναι η μονακριβή έλπίδα του Ηπειρώτου αγρότη. Μ' αυτό κρατιέται στη ζωή. Να γιατί οι αδελφότητες των ξενιτεμένων κινήθηκαν. Των Τζουμέρκων, της Άρτας και ένα σωρό άλλες αδελφότητες. Έπληξαν εν σώματι με τους δουλευτάς και πολιτευτάς τους στην ύφ-

αίωση. Έπληξαν τον Γραφειόν και Γεωργικόπουλον και ζήτησαν την άμεσον αποστολήν στα χωριά τους αφορολόγητου καλαμποκιού.

Που είναι όμως οι δικές μας Αδελφότητες;

Αντιπρόσωπος της Εφημερίδας μας έπληξε ξανά στην Αγροτική Τράπεζα για να υπενθυμίσει τη λειτουργία γραφείου της στο Δελβενάκι γιατί στην κρεμασμένη ταμπέλα έφτυσαν φωλιές τα χελιδόνια. Υστερα από διαλογική συζήτηση, τουδωσαν υπόσχεσι ότι εντός ολίγου θα τακτοποιηθή το ζήτημα.

Φαίνεται ότι και αυτές τις λέξεις τα Τραπεζικά έγραψαν τις χρησιμοποιούν κατά πως συμφέρει στην επιχείρησι. Εμείς διανέμε εντός ολίγου εννοούμε 10-20 λεπτά της ώρας. Για την Αγροτική Τράπεζα όμως το «εντός ολίγου» θα πη είς αιώνα τον άπαντα. Είναι σαν το μακάλλιο «αύριο πουλούμε με πίστωση» και αύριο πάει η δουλειά λέγοντας. Άλλου (στάς Θήβας επί παραδείγματι) οι εμποροπαγγελματίαι τάξεις πέρνουν πρωτοβουλία σε τέτοια ζητήματα. Οι εμποροπαγγελματίαι του Δελβενάκιου γιατί κάθονται; Και έτσι αύριο πέρνουν πρωτοβουλία.

Ας οργανώσουν μια ομαδική διαμαρτυρία, ένα συλλαλητήριο,

ας μās στείλουν ένα ψήφισμα και είναι δουλειά δική μας έπειτα. Πούθε περιμένουν, από τον άμορφωτο αγρότη, ή από τις έδω αδελφότητες;

ΠΑΤΗΣΑΝΕ ΤΑ ΦΡΑΣΤΑΝΑ ΣΗΜΕΡΑ

Έπειδή ακόμη δε φούντουσε το κλαρί και γιατί το παράρτημα της Αδελφότητας Κάτω Μερόπης ζητάει καλαμπόκι δωρεάν, διανομή βοηθημάτων, λιγότερα της φορολογίας κλπ. Ο άστυνόμες Πλαστήρας μπήκε στο σπίτι του Γραμματέα Δ. Παπακόστα και αφού τουσπασε τα μούτρα στο ξύλο, έγραψε όρευνα για να βρεθεί άμα δε βρήκε. Την άλλη μέρα ο ξακουστός άποσπασματάρχης Πούλιος, αυτός που κατηγορήθηκε ότι ρίχνει λαθραία για ποσοστά, πάτησε άλλα δυο σπύια.

Αυτά μās γράφουν από την Κάτω Μερόπη... «Πάτησαν τα Φράστανά σήμερα».

Αθάνατη δημοτική ψυχή!

Το τραγουδούσες δώ και 500 χρόνια, τώρα το μοιρολογάς.

Και μένε Νταβέλη! ν' αγιάσουν τα κόκαλα σου, τώρα νοιώσαμε την καλοσύνη σου.

Επιτροπή της εφημερίδας μας έπεσκέφθη τον κ. Μυλωνά, Άρχηγό του Αγροτικού Δημοκρατικού Κόμματος και του έπείδωσε έγγραφον διαμαρτυρίαν διά τα άνωτέρω

έκτροπα. Ο κ. Μυλωνάς έπροθυμοποιήθη ν' αναφερθή στον Δ/την Χωροκλής Ηπειρου.

Η ίδια επιτροπή έπεσκέφθη και τον βουλευτήν Ηπειρου κ. Παπαστάυρου όστις υπεσχέθη να κάνει έπερώτηση στη Βουλή.

Το Πωγωνί ν' θά διαμαρτυρηθή και στο Υπουργείο Εσωτερικών.

ΤΟΠΟΣ ΕΞΟΡΙΑΣ

Έτσι μεταχειρίζεται την εὐανδρο «Ηπειρο το Ελληνικό Κράτος».

Σ' αυτήν κατασταλάζουν όλα τα κατακάθια της Κρατικής λειτουργίας, εκεί στέγασαν τον πειθαρχικό ούλαμό, στά μέση της λιμέρας τη 24ο Σεπτεμβρίου, στην εὐάνδρο πειρο μετέθεσαν τις προάλλες δυο χαροφύλακες.

Οι κύριοι αυτοί έπετέθηκαν μ' «εὐγενικούς» σκοπούς σ' ένα κοριτσάκι της Αθήνας και το «Ελληνικό κράτος για τιμωρία τους έστειλε στην Ηπειρο. Πως τώρα θα βρεθί ικανοποίηση το ακρότατο πάθος τους, που το σύνορα της Αθήνας στάθηκαν άνίκανα, στο χωριό; Με το να γεμίσουν τους δρόμους κλέφτικη παραγή, όπως δυστυχώς γίνεται και η δυστυχισμένη Ηπειρος ανέχεται. Οι πρόγονοί μας πάσχισαν να δοξάσουν το Έθνος, εμείς ψηφίζουμε για τις μεγάλες ιδέες.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΝ

Μόλις ο Θανάσης Δράμπουλας άπ' την Κωνσταντινούπολι έγραψε την αλήθεια, οι κοινοτικοί άρχοντες του Κερασάδου γύρισαν το «Πωγωνί». Κάτι παρόμοιο συνέβηκε και μ' άλλα χωριά.

Δυστυχώς πολλοί Πωγωνίσιος δεν άντέχουν στην αλήθεια. Μαθημένοι να κολακεύουν και να κολακεύονται, κάνουν μεγάλα κακά άνακατευόμενοι στα κοινά. Φτάνει να

της μοιρολατορίας, ή να σπάση το στενό περιβάλλον που την πνίγει; Να το τρομερό δίλλημα που παρουσιάζεται στη γυναίκα σαν αλτία της φωνής της συνειδήσεώς της. Η γυναίκα ζητεί τα δικαιώματά της, γυρεύει νέους δριζόντας ζωής από εθνεγερσιακήν και ελευθερίαν.

Οι περισσότερες γυναίκες του Πωγωνίου είναι άμορφες αγρότισσες που άργοπεθαίνουν στην πρωτόγονη δουλειά.

Μά ή ζωή έρχεται, οι αισθήσεις των δεν τις άπατά. Το άκαλλεστο μυστικό της Πωγωνίας αισθάνεται, μπορεί και συλλαμβάνει τη μεγάλη ανισότητα, ή ψυχή της άγειται. Η γυναίκα άγρότισσα γυρεύει φως, δεν πρέπει να της το άρνησούμε.

Η ΓΤΝΑΙΚΑ

(Συνέχεια μελέτης Δίδος «Α.»)

... Πόνος βαθιά ανθρώπινος, σαν όγκολιθος νιώθω να βαρύνει την καρδιά μου. Γυναίκες! Είμαστε σκλάβες. Άλλοίμονο! Για δεσπο, μέρα νύχτα πνιγμένη στην άλωση δουλειά. Μακριά άπ' τον κόσμο, άποκοσβύνομε. Πεθαίνομε άμορφάσες δίχως να νιώσουμε τις χάρες της ζωής. Νύχτα σκοταδιασμένη μās σκεπάζει, και μείς, σαν μαρμαρωμένες ύπομένουμε παθητικά τη μαύρη μοίρα μας.

Σκλάβες έμεις σκληρής σκλαβιάς περιφρασμένες, παραδέρνομε στα λόγια σαν οι άγριοι. Πρωτόγονες, τσομπάνισσες, πρωτόγονοι γεωργοί, δούλες της άμάθειας που μās μαστίζει. Φτάνει, πιά γυναίκες, ήρθε ή ώρα να σπάσουμε τα σίδερα, έχουμε δικαιώματα στη ζωή.

Είναι ή φωνή της άδικημένης γυναίκας που έξπλησε.

Η φροκλή πραγματικότητα και το συναίσθημα της άυτοσυντηρήσεως άργά ή γρήγορα την άναγκάσαν να έξπληση.

..Να μείνη πιστή στο δόγμα

ΝΤΟΠΡΕΣ ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

ΟΙ ΣΚΟΤΩΜΕΝΟΙ

Υστερ' άπ' τα τόσα ντραβέργια των Εφημερίδων άς επιτραπή και σε μένα να κάνω τη στήλη μου βωμ και να χύσω δυο μαύρα δάκρυα για τους σκοτωμένους της Θεοκλής.

... Δέκα κορμιά κρέμονται στο σκοτεινό λακκο. Μ' αν είχε σώμα ή γή, θα φώναζε. Όχι, δε δέχομαι δε σηκώνω τέτοια έγκλήματα. Έγώ, δεν είμαι άνακατήρινα που τρώει τα παιδιά της, μη μου τα σκοτώνετε, μη μου άφανίζετε τη ζωή, χωρίς όροστιά θα με έβραν' ο Ήλιος. Μά δεν έχει σώμα ή γή, μάτια της λείπουν να δακρύση, τα μπιστεύτηκε όλα σαν άνθρωπο. Και τα κορμιά των έργατών, χάθηκαν μέσ' το μνήμα.

Εκδίκηση ζητούν πολλοί, διά λυση προστάζουν άλλοι, και ζήτω έδω, πύρ εκεί, γυρίζουνε στην πόλη. Διαδηλώσεις, συλλαλητήρια, παρελάσεις μακελιό, άπεργία, επιστάτευση, συγκέντρωση, έξορία, Πέρνουν μεργιάτά κόμματα, γράφουν οι φημερίδες. Και στο τέλος, ή Κυβέρνηση περίφανα δηλώνει πως τάξη και ασφάλεια σφυχτοαγκαλιαστήκαν. Μά, για δές...

—Που φίλε;

—Εκεί στο νεκροταφείο. Για παρατήρια ποιά καλά.

—Στεφάνια μ' άσπρολούλουδα.

—Ναι, αλλά κάτω άπ' αυτά, δε γλέπεις πως φουσκώνει το ματωμένο χώμα;

—Λές ν' άναπνέουν οι νεκροί;

—Γιά άκου! άκου! Πρόσεξε.

—Τι θέλεις πάλε;

—Δέ σου φαντάζει μέσ' το φτί το δούλεμα σκαπάνης;

Λές νάν αυτή που έθαψε τους δέκα σκοτωμένους; ή τάχα το ξεσκάδωμα, άχολοάει του γένους;

«ΤΟ ΠΑΙΔΙ»

Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΜΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΒΑΛΛΩΡΙΤΗ

ΦΩΤΕΙΝΟΣ

—Πάρε ένα σβώλο, Μήτρο, και διώδε' εκείνα τα σκυλιά, που μου χαλούν το φυτό.

Ο χερουλάτης έφαγε τ' άχαρά δάκτυλά μου και στην άλετροπόδα μου έλυώσαν τα ύπατα μου.

Δυο μήνες έρρεψα έδεδώ, έσάπιασα στη νύχτη μ' άρρώστεια, με γεράματα! Βάσανα, νήστεια, κόποι

γι' αυτό το έργο το φτωμί. Και τώρα που προβαίνει σγουρό, χολάτο άπ' τη γή, που πριν το φάν χορταίνει τα λιμασμένα μου παιδιά, να το πατούν εμπρός μου

με τόση άπίστευτη άποιά οι δυνατοί του κόσμου!...

Εξέχασες και δεν μ' άκουες; Έσένα κρίζω, Μήτρο, διώδε, σου λέγω, τα σκυλιά, που μās χαλούν το φυτό.

—Είναι του Ρήγα, δεν νυτώ... Για κόττιας' εκεί πέρα να ιδείς τι θρόος που γίνεται τι χλαλοή, πατέρα!

—Τι Ρήγας, τι Ρηγόπουλα! Είναι ο καινούργιος κύρης, που πλάκωσε με ξένο βιό να γίνει νοικοκύρης.

Παλιόφραγκοι που πέφτουνε σαν όρνια στα φορτία, εκείνος πάντα κυνηγός και πάντα έμεις άγρίμα.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΒΑΛΛΩΡΙΤΗΣ

ὁπαστοὺς πλεονάζοντες ἔχοντες τοὺτον
 τὸν ἀποστολὴν ὁλοκληρὸς εἰς τὰ
 ἄρθεος καταδικάζει καὶ ἀστυνόμεν
 καθήκοντά τῃ ἡσ ἀπ' ἑνὸς μὲν ἐπ
 τύχη τὴν προλήψιν διαπορεύσει ἀστυ
 μάταιον, διὰ τῆς ἡμενησὺν καὶ ἀστυ
 νόμεν παρακολουθήσεως τὸν ἀν γέν
 καποῖται καὶ ὑπόπτον στοιχείων, ἐπ
 ὅποια καταφεύγουσι εἰς τὴν ἐπαρχί
 ας ἰδίᾳ πλησίον τὸν παραθεσίου
 εἰς τὰ βασικήν ἐκτάσεις τῆς π
 μενικὸν οἰκογενεῶν, ἄλλοτε μὲν ὑ
 θαλπέμενα παρ' αὐτὴν καὶ ἄλλοτε τῇ
 τὴν ἀπειλὴν τὸν ὅπλον τὸν, καὶ ἡ
 ἐνός διὰ τῆς ἐπαρμονίης τὸν ἐν
 νόμενον προλήψιν καὶ κατασ
 τικὸν νομίμον μετροῦν, πεισθὰ τὴ
 ἀναπαύει ταῦτα στοιχεῖα διὰ παρῶ
 ἀστυνόμεν τῇ ἐποχῇ τῆς δόσεως

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΤΑ ΕΚΤΡΟΠΑ ΤΩΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

Πλημμυρισμένοι συγκίνησι δημοσιεύουμε την κατωτέρω επερώτησι Μ' αυτήν ο βουλευτής Ίωαννίνων κ. Χρ. Παπασταύρου, παρυσιάζει δημολογούμενος ανωτέρω-τητα συνειδήσεως

«Το Πωγωνί»

Πρὸς τὸν Ἀξ. κ. Πρόεδρ. τῆς Βουλῆς
Ἐνταῦθα

Κύριε Πρόεδρε,

Συνημμένως υποβάλλω Ὑμῖν ἃ πευθυνοῦνται εἰς ἐμὲ ἐπιστολὴν τῆς Ἡπειρωτικῆς Ἐφημερίδος «τὸ Πωγωνί». Ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ περιεχομένου ταύτης μένει κανεὶς κατὰ πλῆκτος καὶ ἀναπολεῖ τὸν περίφημον ὑπομνηστικὸν Μακρυγιάννην, ὅστις μετὰ τὸ ἐγκλημα τῆς Πέτρας διέπραξεν ἀφαντάστους θανάσιμους καὶ τραμπουκισμοὺς εἰς ἄλλους τῶν χωρικῶν τῆς Ἡπείρου. Νέος τύπος προφανῶς Μακρυγιάννη ἐνεφανίσθη εἰς τὴν Ἡπειρωτικὴν ὑπαιθρον, ὁ ἀνθυπασιότης τῆς χωροφυλακῆς Ν. Πλαστήρας, σταθμάρχης Βησσανίας. Εὐλοδαρμοί, παραβιάσεις τοῦ οἰκονομικοῦ ἀσύλου, ἔρευνα κατ' οἶκον, σατραπισμοί, ἰδίως τὸ πρόγραμμα τῆς δράσεώς του. Ὑπερβόρως δὲ προφανῶς καὶ ἀνδρισμοῦ προσπαθεῖ νὰ συγκαλύψῃ τὰς ἀσχημίας του μετὰ τὴν γυναικα-σφαγήν καὶ τὴν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ τῆς ἀποκρίσεως ἐπὶ τῇ ἐρωτῇ «Πρὸς τὸν Ἀξ. κ. Πρόεδρ. τῆς Βουλῆς».

Παρακαλῶ κ. Πρόεδρε, ὥπως ζητήσῃτε ἀπὸ τὸν ἀξιότιμον ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργῶν καὶ πληροφότησιν τὴν Βουλὴν, ἐὰν περιέσταιται τὴν δρᾶσιν τοῦ κ. ἀνθυπασιότητος καὶ ἐὰν πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν εὐλοδαρθέντων πολιτῶν καὶ τοῦ γοήτρου τοῦ Κράτους ἐπέδρασαν τὰς ὑπὸ τῶν νόμων καὶ τοῦ κανονισμοῦ τοῦ

Σώματος τῆς Χωροφυλακῆς κυρώσεις.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ παρακαλῶ Ὑμᾶς κ. Πρόεδρε, ὥπως ἐπεμύνητε προσωπικῶς παρὰ τῇ Κυβερνήσει καὶ εἰσηγηθῇ διὰ Νομοθετήματος εἰς τὴν Βουλὴν εἴτε εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσιοδοτήσεως Ἐπιτροπὴν τὸν τεματισμὸν ἐνὸς δράματος ποῦ ταλαιπωρεῖ χιλιάδας Ἑλλήνων. Μετὰ τὸ κίνημα τῆς 1ης Μαρτίου καὶ πρὸς κατοχύρωσιν τοῦ «Ἀντιδενιζελικοῦ Κράτους» ὅλοι οἱ ἀστυνομικοὶ σταθμοὶ τοῦ Κράτους συντάχθησαν μετὰ εἰς τὰ ὅποια πᾶς δημοκρατικὸς πολίτης ἢ πᾶς μὴ φίλος τοῦ κ. σταθμάρχου ἐσημεῖοντο ὡς κομμουνιστῆς «ἐμφερούμενος ὑπὸ κομμουνιστικῶν ἀρχῶν». Τὰ μετὰ ταῦτα ἀποτελοῦν σήμερον πεπαισθητὰ... ἐπίσημα τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῶν προσώπων τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καίτοι οἱ περισσότεροι τῶν ἐγγράφων ἀγνοοῦν τί θὰ πῇ κομμουνισμός. Οἱ οὗτοι πῶς στιγματισθέντες κατὰ τὴν ἀνεκδιήγητον μετακινηματοποιήσιν, εἶναι ἀδύνατον πλέον νὰ καταλάβουν εἴτε δημοσίαν εἴτε παρ' οἰκονομικῶν ὀργανισμῶν ὑπηρεσίαν. Τοῦς συνοδεύει τὸ πιστοποιητικὸν «τῶν ἐμφερούμενων». Παρόμοιον ἐγκληματικὸν αἰσχος δὲν ἦ δυνατόν νὰ συλλάβῃ καὶ νὰ ἐκτελέσῃ ἀνθρώπινος νοῦς, εἰ μὴ μόνον εἰς τὸν τόπον μας τὸ κομματικὸν πάθος καὶ ἡ ἐξοντωτικὴ ἀντίθεσις τῶν πολιτικῶν κομμάτων.

Ἀθῆναι τῇ 17 Μαΐου 1936

Μετὰ τιμῆς

ΧΡΗΣΤ. Β. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Βουλευτῆς ἐξ Ἰωαννίνων

ΤΑ ΚΕΡΑΣΟΒΙΤΙΚΑ

Ἀγαπητοὶ Συγχωριανοὶ μου

Εἶδα δημοσιευμένο στὴν ἐφημερίδα «Πωγωνί» ἀνυπόγραφη ἐπιστολὴν συγχωριανοῦ μας ἀπὸ τὴν Κων/πολὶ στὴν ὁποία εἶμαι ὑποχρεωμένος ν' ἀπαντήσω.

Ἀπαντῶ λοιπὸν στὸν ἄγνωστο Κερασσοβίτη ὁ ὁποῖος λυπᾶται γιὰ τὴν ἰδεολογία μου καὶ τὸν ἐγωισμό μου. Καὶ ἐγὼ λυποῦμαι γιὰ λογαριασμόν του ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει τὸ δάκρυον νὰ ὑποστηρίξῃ ἐνυπόγραφα τὴν γνώμην του καὶ τὸν παρακαλῶ νὰ φανερωθῇ ποῖος εἶναι.

Ἐγὼ, ὅπως ὑποσχέθηκα στοὺς ταξιδευμένους στὴν Κων/πολὶ συγχωριανούς μας, ἔτσι ἐφρόντισα μετὰ καθετὸν τρόπο νὰ μὴ διχτῇ κανένας χωριανὸς μετὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ καινοῦργου σχολείου τὸ ὁποῖο θὰ πρεπε νὰ χτισθῇ στὸν τόπον τοῦ παλίου. Τώρα ὅμως πού βράκομαι, στὸ χωριὸν καὶ κατατοπίστηκα καλὰ στὰ πράγματα, ἄλλαξα γνώμην. Τὸ σχολεῖον δὲν μπορεῖ νὰ χτισθῇ στὴν τοποθεσίᾳ τοῦ παλίου διότι ὁ μηχανικός δὲν δίνει σχέδιον γὰρ τὸ μέγεθος αὐτοῦ ποῦ εἶναι ἀκατάλληλον γιὰτὶ, ὅπως ὅλοι μας γνωρίζομε, ἀπὸ τὸ κάτω μέρος ἔχει ὕψος 5 μέτρα καὶ ἀπὸ τὸ πάνω οὐδὲ 3.

Λοιπὸν τὸ σχολεῖον πρέπει νὰ χτισθῇ σὲ κατάλληλον μέρος, ἰσοπεδωμένο καὶ χωρὶς ἀνωμαλίας. Ἐκεῖνος δὲ ποῦ θὰ τοῦ πάρουμε τὸ χωράφι, θ' ἀποζημιωθῇ μετὰ τὸ παρα-

πάνω καὶ μόνος του πρέπει νὰ τὸ προσφέρῃ, γιὰτὶ φέτος ποῦ μᾶς δίνεται ἡ εὐκαιρία πρέπει μετὰ καθετὸν τρόπο νὰ χτισθῇ τὸ σχολεῖον. Καὶ ὅλοι ἀγαπητοὶ μου χωριανοὶ πρέπει νὰ βοηθήσωμε μετὰ τὴν καρδιά μας καὶ ὅχι ὁ ἕνας νὰ τραβᾷ τὸ μακρὺ καὶ ὁ ἄλλος τὸ κοντὸ.

Ἐμπρὸς εἰς τὸ ἔργον μας μετὰ μόνον καὶ ἀγάπην.

Ὅσο γιὰ τὴν ὅλη κατάστασιν τοῦ χωριοῦ μας, τὰς πιέσεις ποῦ ὑφίσταται ἀπὸ τὰς γύρω Κοινοτήτας, εἶμαι σύμφωνος καὶ πρέπει ὅλοι ἀπὸ κοινοῦ νὰ ἐνεργήσωμε γιὰ τὴν κατάστασίν μας. Καὶ μεῖς εἴμεσθε Ἑλληνας καὶ μετὰ φόρους πληρώνομε. Ἀς μᾶς λογαριάσῃ ἐπὶ τέλος τὸ κράτος σὰν πρόσφυγες καὶ ἄς φροντίσῃ γιὰ τὴν ἀποκατάστασίν μας.

Γνωρίζω καὶ γὰρ ἀγαπητοὶ μου συγχωριανοὶ ἀπὸ τὰ βάρη τῆς ξενητιάς. Ἀργότερα θὰ δημοσιεύσω σχετικῶς.

Μετὰ χωριανούς καὶ χωριεσίμους

Ι. Λιάγγος

Κερασσοβίτης

Σ. Π. Θεωροῦμε ἀναγκαῖον ν' ἀπαντήσωμε στὸ φίλον καὶ ἀντιρόσποντό μας κ. Λιάγγον διὰ τὸν καλὸν σκοπεύμενον ζητεῖ νὰ μάθῃ τὸ βῆμα τοῦ ταξιδευμένου στὴν Κων/πολὶ Κερασσοβίτη ἐνῷ θάπρεπε νὰ περιορισθῇ στὴν οὐσία ἀπαντῶντας σὲς κατηγορίας, ὅπως ἄλλωστε ἔκανε.

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΑΓΡΟΤ. ΕΝΩΣΙΣ

Τὴν περασμένη Κυριακὴ ἐγιναν ἀρχαιρεσίαι τῆς Ἀγροτικῆς Ἐνώσεως γιὰ τὴν ἀνάδειξιν δεκαπενταμελοῦς Διοικήσεως. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐξελέγησαν οἱ Ἀθ. Παπαθανασίου, Ἰωάν. Αφθονίδης, Ι. Νάτσος, Ἡλίας Νόβας, Δημ. Δίλης κλπ.

Σκοπὸς τῆς Ἐνώσεως σύμφωνα μετὰ τὸ ἐγκριμένο καταστατικὸ εἶναι 1) Ἀλληλεγγύη τῶν Ἡπειρωτῶν, 2) ἐπαγρύπνησις, πρόδοσις, ἀνάπτυξις, ἐξωραϊσμός καὶ ἡ ἐπέκτασις τοῦ ὁδοῦ δικτύου τῆς Ἡπείρου, 3) ἰδρυσεῖς καὶ προαγωγὴ σχολείων, ἀποξήρανσις ἐλῶν καὶ ὑδρευσεῖς ἐπαρχιῶν καὶ 4) ἀπόλυτος ἐξυπηρέτησις τῶν συμφερόντων καὶ ἀναγκῶν τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἡπείρου. Τὸ δὲ ἀρθρο 32 ἀναφέρει:

«Ἡ Ἐνωσις διὰ τὴν προστασίαν τῶν συμφερόντων αὐτῆς σὲν ἰδίως τῶν ἀγροτικῶν, δύναται νὰ ὑποδεικνύει ἰδιούτους τῆς ὑποψηφίους εἰς τὰς περιφερείας τῆς Ἡπείρου διὰ τὴν ἐπιμερίωσιν τῆς Ἐνώσεως ἐντὶ Βουλῆς».

Ἐκ πάντων καὶ ἐξ αὐτοῦ τίθεται, βγαίνει τὸ συμπέρασμα δεῖν προέκειται κυρίως περὶ μίας ἀγροτικῆς πολιτικῆς ὀργανώσεως καὶ κατ' αὐτὸ διαφέρει ἀπὸ τῆς ἄλλης πανηπειρωτικῆς ἀδελφότητος.

Καὶ ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ πολιτικῆς ὀργανώσεως πρέπει νὰ χαραχθοῦν αἱ πολιτικαὶ κατευθύνσεις.

Πρέπει ἡ Ἐνωσις νὰ καθωρίσῃ σαφῶς πολιτικὸν πρόγραμμα μετὰ τὸ ὁποῖο θὰ ἐπιδιώξῃ τὰς ἀσφαλιστέας. Καὶ ὅχι μόνον νὰ τὸ καθωρίσῃ σὲ χαρτὴν ἀλλὰ καὶ τὸ θέσῃ ἀπὸ τώρα σὲ ἀποφασιστικὴν ἰσχύοντα. Ἄλλως μᾶς δίδεται τὸ δικαίωμα νὰ πιστεύσωμε δεῖν προέκειται περὶ κινήσεως ὁλίγων προσώπων ἐπιδιωκόντων εἰς τὴν ἐκ τῶν ἄνω ἐπιβολῆν των καὶ κανένας Ἡπειρώτης δὲν θὰ δαξέξῃ νὰ ἐνισχύσῃ τὴν τέτοια κίνησιν.

Τὸ «Πωγωνί» ἔχει τὴν γνώμην καὶ ἐπιμένει σ' αὐτῇ πῶς ἔνα πανηπειρωτικὸ συνέδριον σὲν ὁποῖο νὰ ἐξετασθῇ ἡ ὅλη κατάστασις τῆς Ἡπείρου καὶ ἰδίως τῶν παραγωγικῶν κλάδων καὶ τὰ μέτρα ποῦ πρέπει νὰ ληφθοῦν, ἐπιβάλλεται.

Σ' αὐτὸ δὲ μπορεῖ νὰ καταγίῃ ἐκ τῶν πρώτων ἡ Ἐνωσις γιὰ νὰ μᾶς δώσῃ ἀρετὸν δείγμα διὰ ἐνδιαφέρεται πραγματικὰ γιὰ τὴν ἀρετὴ τῆς Ἡπείρου.

Νὰ δοῦμε.

καλοῦνται τῆς θέσεώς του. Ἄν ἐξαίρεσις ἐλαχίστους κατὰ νόμους τύπους, οἱ ἄλλοι ὅλοι, ἄνθρωποι καὶ γυναῖκες, δουλεύουν, καὶ ἀποκλειστικὰ ἀπὸ τὴν δουλειὰ τους περιμένουν νὰ ζήσουν.

Μετὰ ἐν τὸν περισσότερο χωρὶς νυχτοζήτωνται σὲν χωράφι διὰ τρεῖς τσελεγκάδες μετὰ ἀντὶ ληψί, ταλαιπωροῦν τοὺς κόπους τῶν ἄλλων.

Τὸ πρᾶγμα μεγάλως σ' ἀπίστευτο σημεῖον. Κατ' ἐξῆς νὰ παχαίνουν σ' ἀντὶ δασκόντας ἀλλοτρίους σὲν ἕνα γεννίματα. Ἐγιναν ὁμαδικὰς μηνύσεις, διαμαρτυρίαι, παράπονα μετὰ πᾶν δὲλα χαμένα, εἰς δύο—τρεις τσελεγκάδες πληρώνουν σὲν δικαστήριον καὶ βάζουν σὲν σπαράξ. Κι' ἐνῷ καταστρεφούν τὴν σφαιρὰν τοῦ κόσμου, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δοῦν προσοχὴν τοῖς ἑαυτοῖς δικαστήρια.

Ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ ἐξακολουθήσῃ αὐτὸ τὸ πανηγυρὶ σὲν ἄλλος φτωχολογισμὸς καὶ πρὸς αἱ ἀρχαὶ τοῦ τόπου νὰ ἐφαρμόσουν αὐτὴν μέτρα.

Η Β. ΗΠΕΙΡΟΣ

Ἀγαπητὸ «Πωγωνί»

Φιλοξενήσῃ με σὲ παρακαλῶ σὲς στήλες σου γιὰ νὰ πῶ διὰ λόγια ποῦ βγαίνουν μετὰ παρὰ ποῦ ἀπὸ τὴν στήλῃ μου.

Εἴμεσθε καὶ μεῖς Ἕλληνες, ἀδέρφια ποῦ οἱ ἰσχυροὶ τῆς Ἑθνότητός μας ἐχώρισαν γιὰ νὰ ἐπιτύχουν διπλωματικούς σκοπούς. Δὲ λογάριάζαν τοὺς δεσμούς μας, ταλαιπώρησαν τὰ συμφέροντά μας. Ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν συνόρων, τραβήξῃ σκληρὰ τὸ μαχαίρι. Ἡ φύσις δὲν ἄλλαξε, εἴμεσθε Ἕλληνες, ζοῖμε διηλαθὴ μέσα στὴν Ἑλληνικὴ πραγματικότητα μετὰ τὴν ἡττὰ καὶ ἐξῆς τῆς. Δὲν ἀπέχομε παρὰ μιὰ δρασκελίαν τὸπο, ἀν τενοῦντο μετὰ τὴν χέρια μας σμίγουν, καὶ ὅμως, τὴ στιγμὴ ποῦ ὁ ἀνθρώπινος νοῦς πασιφίει νὰ ἀγκαλιάσῃ τὸν ἄνθρωπον, ἐμᾶς μεγαλωμένους ὁ ἕνας τὴν ἀναπνοὴν τοῦ ἄλλου, μοῖρα αἰσχροῦ μᾶς χωρίσας.

Ζώντας κανένας ἐπιπόλαια, γεννιέται καὶ πεθαίνει, μὰ ὅταν τὸ σκεφθῇ βαθύτερα σὰν ἄνθρωπος ποῦ γνωρίζει τὸν προορισμὸν του, εἶναι τρομερό. Καὶ καταντᾷ μαρτύριον ἐξ αὐτῶν τούτων τῶν βιωτικῶν συνθηκῶν. Δὲ μᾶς κενταίει ἡ γυνὴ οὕτως ὥστε ἔθνη σὲν μετὰ αἰετὸν περὶεχόμενα. Ὁ ἀνθρώπος ὁ Κοινωνία, δημιουργεῖ μιὰ οἰκονομικὴ καὶ πνευματικὴ πραγματικότητα καὶ μέσα σ' αὐτὴν ζεῖ καὶ ἀναπτύσσεται. Εἶναι φυσικὸς κανὼνας ποῦ τὸν τηρᾷ καὶ αὐτὰ τὰ ζῶα. Ὅταν λοιπὸν αὐθαίρετα σπάσῃ αὐτὴ ἡ ἐνότης, τὰ μέλη τῆς παθαίνουν κλονισμό.

Νὰ τι μᾶς κάνει νὰ φωνάζομε κατὰ τῆς ἀδικίας ποῦ ἐγίνε εἰς βάρος τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως καὶ οἰκονομικῆς εὐημερίας.

Μετὰ τὴν βεβαιότητα ἀγαπητὸ «Πωγωνί» διὰ νὰ γίνωμαι βαρετὸς ἀφοῦ

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

Τὴν περασμένη ἐβδομάδα, αἱ Διοικήσεις ἑνδεκα Πωγωνησιακῶν Ἀδελφοτήτων, σὲ ἀλλεπαλλήλους κοινὰς συσκέψεις, ἀπεφάσισαν τὴν ἰδρυσιν Πανηπειρωτικῆς Ὁμοσπονδίας.

Πρὸς τοῦτο ἐξέλεξαν προσωρινὸ Γραφεῖο μετὰ τὴν ἐντολὴν νὰ καλέσῃ καὶ προετοιμάσῃ τὸ ἔδαφος γιὰ ἕνα συνέδριον ὁλῶν τῶν Ἡπειρωτικῶν Ἀδελφοτήτων τὸ ὁποῖο νὰ θέσῃ τὰς βάσεις τῆς Πανηπειρωτικῆς Συνομοσπονδίας.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΔΡΑ

Τὴν περασμένη Πέμπτη 14 Μαΐου, συνεδρίασε ἡ Ἱερὰ Σύνοδος. Κατ' αὐτὴν ἀπεφασίσθη τελεσιδικίως ὅπως ἔδρα τῆς Μητροπόλεως Ἀρνίνουπόλεως—Πωγωνιανῆς—Κονίτης, εἶναι ἐκ περιτροπῆς τὸ Δελβενάκι καὶ ἡ Κόνιτσα, ὑποχρεούμενου τοῦ Μητροπολίτου νὰ παραμένῃ κατ' ἔτος ἐξ ἑξῆς σὲν Δελβενάκι καὶ ἐξ ἑξῆς σὲν Κόνιτσα. Καὶ οὕτως τίθεται τέρμα εἰς τὰς διαμάχας τῶν δύο ἐπαρχιῶν Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτης.

ἀναπτύσσω ἐνδιαφέρουσες ἀλήθειαι, θὰ περιγράψω εἰς τὴν ἄλλαν ἐκδοσὴν σου σαφέστερα τὶς συλλήψεις ποῦ ἔφερε ὁ χωρισμός μας καὶ εἰς τὰ δύο μέρη τὴν ἐλευθέρην Ἡπείρον καὶ Ἀλβανοκρατούμενην.

Π. Β.

Βορειοηπειρώτης

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΩΝ Ἡ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ

Δελβενάκιον τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας Γενομένων ἀρχαιρεσιῶν τοῦ Συλλόγου κυριῶν καὶ Δεσποινίδων μέλη τοῦ νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου αἱ Δεσ. Ἐλένη Νοτίδου, Μαρίκα Λάμπρου, Ἀντιγόνη Βάγια καὶ αἱ κυρίαι Μάρθα Λάμπρου καὶ Δευκοθέα Μωραΐτου.

Ὁ Σύλλογος κυριῶν καὶ Δεσποινίδων, ἄρχισε τελευταῖα νὰ κινῇ ἀπορροιστικά. Ἐνῷ ὅλοι πιστεύομε πῶς θὰ πείθοντο σὲ χαρτὰ γραμμένους, πέρνει ζῶν, κανεὶ θαρραλέα τὴν ἐμφανιστὴν τοῦ στήν κοινωνία τοῦ Δελβενάκιου μετὰ ἕνα ἀξιοσημείωτο λαχεῖο καὶ παντοειδῆ ἄλλη φιλανθρωπικὴ δρᾶσι. Μὰ κείνο ποῦ κάνει τὸν Σύλλογον ἀξιοπρόσεκτο καὶ ἰσως μετὰ μέρα γίνεῖ ὁ μοναδικὸς εἰς τὸ εἶδος του, εἶναι ἡ προσπάθεια γιὰ τὴν διαπαιδαγώγησιν τῆς γυναικῆς, τὴν μόρφωσίν της. Γιὰ τὴν ὥρα μοναχὰ ἡ λαχτάρα τῆς διάθεσης ὑπάρχει, μὰ εἶναι πολλὰ αὐτὰ, εἶναι μπορεῖ νὰ πῇ κανένας ὁ θεμέλιος βράχος τῆς οἰκοδομῆς. Κυρίως καὶ Δεσ. μετὰ ἀνθρωπιστικῆς ἀντιλήψεως, ἀνέλαβαν εὐγενῶς νὰ ὀργανώσουν διαλέξεις, ἐκδρομὰς καὶ γενικὰ νὰ γάνουν τὸ πᾶν ποῦ θὰ ἐξυψώσῃ τὴν γυναῖκα, θὰ τῆς φουστῇ ἐμπιστοσύνη καὶ αὐτοπεποίθησις, θὰ τῆς χαρίσῃ καινοῦργον ἄερα ζωῆς, ἀπληλαγμένη ἀπὸ προλήψεις καὶ δυσδιαμανίες, ἀπαλλαγμένη ἀπὸ μεσαιωνικὰς κανόνες.

Ὅπως ἡ γυναῖκα ἐσκαλωμένη ἀπὸ φαντασμαγορίες καὶ φαντασιολογίας, ἐλευθερωμένη ἀπὸ τὴν ἀγροικίαν ἄλλὰ καὶ τὴν κακὴν ἐπίβρυσιν ἐνὸς παρεξηγουμένου πολιτισμοῦ, ἔχοντας γιὰ πίστιν τὴν ἀπλότητα καὶ τὴν σοβαρὴν λογικὴν, θὰ γίνῃ ὁ πραγματικὸς καὶ πολὺτιμος σύντροφος τοῦ ἀντρα, θὰ πάρῃ μέρος σὲν κοινωνικῇ λειτουργίᾳ καὶ θ' ἀποκτήσῃ δικαιώματα σὲν ζωῇ.

Αἱ κυρίαι καὶ Δεσ. τοῦ Δελβενάκιου, μετὰ ἀρχηγὸν τὴν Δεσ. Ἐλένην

ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΦΑΡΑΓΓΙΟΥ

Πολὸν διάζεται ἡ ἐπικεφαλίδά, γιὰτὶ δὲν ἔχουμε τηλεφώνον. Ὅλα τὰ χωριά τοῦ Πωγωνίου ἀπόχτησαν ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Φαράγγι. Χρόνος σὲ χρόνον, λαβαίνομε διαταγὴν «νὰ διλοτομηθοῦν ἀμέσως οἱ τηλέκοι στήλων καὶ νὰ μεταφερθοῦν κατὰ μήκος τῆς γραμμῆς. (Ἄλλως ἀπολογηθῇτε — Ἐπαρχος Πωγωνίου). Διαταρᾷ δὲ καὶ ὁ Πρόεδρος, ντάχνει ντοῦγκ, οἱ καμπάνες νὰ μαζεττῇ τὸ χωράγι. Κόδουμε τοὺς στήλους, τοὺς κουβαλάμε ὅπου διατάζουν καὶ τοὺς ἀφίνομε νὰ σαποῦν.

Ἀὐτὴ ἡ δουλειὰ ἐγίνε δύο τρεῖς φορές, καὶ ἀκόμα νὰ δοῦμε τηλεφώνον. Πᾶνε ἐρχονται οἱ ἀναφορὲς σὲν Δελβενάκι, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμε... μὰ δὲ διαρρίξῃ, πῶς θὰ πᾶνε οἱ μεγάλοι νὰ ἐξετάσουν ἐπιτοπίως τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου δικαιολογούντες ὁδοπορικά, δὲν ὑπάρχει καὶ μποροῦν νὰ συνηνοηθοῦν μετὰ τὸν τηλεφώνον. Τὶ νὰ τὸ κάνουν τὸν τηλεφώνον ἀφοῦ δὲ θὰ φέρεται μεγάλες εἰσπράξεις. Καὶ τὸ Φαράγγι ποῦ εἶναι μικρὸ χωράγι, τρέχει πότε σὲν Δελβενάκι καὶ πότε σὲν Πωγωνιανῇ, γιὰ γιὰτὸ, γιὰ ἕνα τηλεφώνημα κλπ.

Αὐτὰ εἶναι τὰ χάλια μας.

ΔΕΣΠΙΚΑ Σ ΦΑΡΑΓΓΙΤΗΣ

Η ΠΩΓΩΝΙΑΝΗ

Ὅπως ἀπέδειξε στὴν πραγμαμένη μου ἀνταπόκριση, οἱ Πωγωνιανῆτες στηρίζονται ἀποκλειστικὰ σὲν ἐργατικότητά τους. Καὶ καὶ μὲν τὴν ὥρην καὶ δὲν παρουσιάζονται μετὰ πολλὰς ἀπαιτήσεις, ὅμως ἔχουν τὴν κοιλίαν τους γεμάτην, ἀπαραιτήτην προπρόθεσιν γιὰ νὰ μπορέσῃ ὁ ἄνθρωπος καὶ σκεφθῇ τὴν

Νοτίδου σηκώνουν περίφανα λάβαρα ἐξυμνήσεως τῆς γυναικῆς. Ὁ κ. Κουτρούλης ποῦ πραγματικὰ ἐργάστηκε γιὰ τὴν ἰδρυσιν τοῦ Συλλόγου πρέπει νὰ διαθέσῃ ὅσες δυνάμεις καὶ ὡς Ἐπαρχος καὶ ὡς ἄνθρωπος ἔχει γιὰ νὰ δοθήσῃ τὴν ἐννεκτικὴν προσπάθειαν.